

ALUTAGUSE VALLAVALITSUS

Alutaguse valla Estonia pumphüdroelektrijaama (PHEJ) detailplaneeringu eskiislahendust ja KSH aruande eelnõu tutvustava koosoleku PROTOKOLL

Toimumise aeg: 20.02.2020 kell 16:00

Toimumiskoht: Alutaguse Vallavalitsus, Mäetaguse teenuskeskus (Pargi tn 5, Mäetaguse alevik)

Osavõtjad: registreeritud eraldi lehel.

Kaspar Peebo (Eesti Energia AS): Tutvustab PHEJ rajamise projekti (ettekanne).

Janno Vool (Ida Päästekomando/Alutaguse Vallavolikogu): -Kas turbiin asub maa all ja maa peal müra ei ole?

Kaspar Peebo: Turbiin ise asub maa all. Maa peal paikneb tõstehoone, millega müra ei kaasne.

Janno Vool: Kui sügaval see turbiin olema hakkab?

Kaspar Peebo: Alumisest veereservuaarist natukene sügavamal. Sõltuvalt alternatiivist kuni 100 meetri sügavusel maapinnast.

Janno Vool: Kas kogu kompleks vajab eraldi jahutust? Kas jahutatakse süsteemis ringleva veega?

Kaspar Peebo: Eraldi jahutust ei ole vaja.

Janno Vool: Kui palju vett süsteemis on?

Kaspar Peebo: 500 000 m³ on kasulik vee hulk kogu süsteemis maksimaalse lahenduse korral, dimensioneeritakse ca 10-15% üle, et oleks jäätumise jms puhul varu.

Anni Konsap (Skepast&Puhkim OÜ): Tutvustab PHEJ detailplaneeringu eskiislahendust (ettekanne).

Eike Riis (Skepast&Puhkim OÜ): Tutvustab KSH aruande eelnõud (ettekanne).

Anu Kljutšnik (MTÜ Väike-Pungerja külaselts): Praegu ladestatakse aherainet erinevatesse kohtadesse ja selliselt müra hajub. Elektriijaama rajamisel ladestatakse aherainet kontsentreeritult ühte kohta, mis tähendab teatavate ilmastikutingimuste korral müra kaevanduse naabritele.

Eike Riis: PHEJ rajamise käigus paigutatakse aherainet samuti laiali erinevatesse kohtadesse kogu kavandatava alustarindi ulatuses. Olemasolev aherainemägi varjutab müra Väike-Pungerja küla elanikele.

Anu Kljutšnik: Praegu hakkavad rohkem müra saama Atsalama küla elanikud. Eelmise objekti rajamisel väideti, et mida kõrgemale minnakse, seda väiksem müra on. Kõik saavad ju aru, et mida kõrgem on objekt, seda kaugemale ulatuvad mürahäiringud.

Eike Riis: Müra modelleerimine on tehtud erinevate kõrguste jaoks, sh ka konveieri kasutamise korral. Modelleerimise tulemused näitavad, et ülennormatiivset müra elamute juures alustarindi kuhjamisega ei kaasne. KSH soovib konveieri kasutamist, sest sel juhul on müratase väiksem kui veokite kasutamisel.

Janno Vool: Kas kaevanduskäigud täidetakse millegagi või lastakse käikudesse lihtsalt vesi sisse?

Kaspar Peebo: PHEJ maa-alune kamber eraldatakse ülejäänud kaevanduskäikudest ja selle seinad tuleb betoneerida igal juhul.

Anu Kljutšnik: Kas töö teostamise ajal on külastatud teisi sarnaseid elektriijaamu? Nt Kaunases?

Kaspar Peebo: Külastatud on Sloveenias asuvat jaama. Euroopa üks modernsemaid, automaatne.

Eike Riis: Erinevus PHEJ-ga on see, et Sloveenia jaam ei ole suletud süsteem – alumiseks reservuaariks on seal jõgi.

Janno Vool: Kes projekti rahastab?

Kaspar Peebo: Eesti Energia, sest selle rahastamiseks sobivat rahastusmehhanismi ei ole.

Hedi Konrad (Eesti Energia): Kommenteerida võiks ka, kes ehitab.

Kaspar Peebo: Eesti Energia ise ei ehita, sellises mastaabis ei ole võimekust. Ehitustehniliselt on see kaevanduste jaoks liiga spetsiifiline.

Anu Kljutšnik: Miks olemasolevat tarindit ära ei kasutata?

Hedi Konrad: Olemasolev aherainepuistang ei vasta näiteks tiheduse osas tingimustele, uut alustarindit tuleb kihiti tihendada hakata. Paralleelselt kuhjamisega tuleb hakata rajama reservuaare ühendavaid süsteeme.

Kalmer Sokman (Eesti Energia): Taoline projekt või päikesepargid vms on parim võimalik variant aheraine taaskasutamiseks.

Anu Kljutšnik: Raske on seisukohta võtta, sest uuringuid ei ole teostatud, täpset projekti ei ole.

Anni Konsap: Detailplaneering on antud projekti üks esimesi etappe. Detailplaneeringu kehtestamisega ei anta luba PHEJ rajamiseks. Pärast detailplaneeringu kehtestamist tuleb veel koostada projekt ja läbi viia rida muid tegevusi PHEJ rajamise väljaselgitamiseks.

Eike Riis: PHEJ projekteerimise staadiumis tehakse täpsem keskkonnamõju hindamine ja see läbib samuti avalikustamise protsessi.

Liina Talistu (Alutaguse Vallavalitsus): Avalik väljapanek kestab kuni 17. märtsini ja selle ajani on veel võimalik esitada ettepanekuid. Avalik arutelu on 26. märtsil kell 16:00 Mäetagusel.

Koosoleku lõpp kell 17.00.

Protokollis:

projektijuht Anni Konsap (Skepast&Puhkim OÜ)